

EVENTYREREN VICTOR SØRENSEN

Tekst & billeder: Lars Larsen

Dansk/canadier Victor Sørensen var pelsjæger af profession, men han endte som finsk ødemarkskriger. Sørensen viste sig at være en så dygtig skarpskytte, at finnerne udstyrede ham med et særlig fint gevær og lod ham gå ene mand ud i skovene. Når han kom tilbage, havde han udrettet store ting. Hans bedrifter var blevet til legende, og fortalt i Svend Carstensens bog "Syv år i søgelyset".

Victor Sørensen, eventyreren fra Vejle, deltog som en af de ca. 160 danskere i fortsættelseskrigen imellem Finland og Sovjetunionen (1941-44).

Eventyret startede da vejlenseren Victor Sørensen i 1925, udvandrede til Canada, her blev han en del af det ridende politi ved Canadian Mounted Police, som jagtede pelsjægere, der jagtede ulovligt i de canadiske ødemarker.

I 1928 tog han til USA, hvor det var byen Chicago, der trak. Her arbejde han dels som maler, og senere åbnede han en restaurant.

I 1938 tog han turen hjem til Vejle for at besøge sine forældre. Han opholdt sig i Vejle, og meningen var også, at han skulle tilbage til hvor eventyret startede - nemlig i Canada. Men det hele ændrede sig i november 1939.

Vinterkrigen

Klokken 06:50 den 30. november 1940 angreb Sovjetunionen uden varsel Finland. Fra sovjetisk side var der sat 14 dage af til krigen. Opgaven med at tage Finland blev langt mere kompliceret, end angriberne havde regnet med. Finnerne havde bestemt ikke tænkt sig at give efter for overmagten og tog kampen op.

Dette vakte anerkendelse og respekt i Europa. Det galt også i Danmark, hvor der blev indsamlet tøj til fordel for finnerne. Fra officiel dansk side var man mere tilbageholdende, da man var bange for at provokere Sovjetunionen og dermed tvinge Sovjets allierede - på det tidspunkt Tyskland - til at angribe Danmark.

Finlands Bataljonen

Sympati for finnerne havde ejer af Daells Varehus købmand P. M. Daell. Sammen med pensioneret Oberst Ivan Carstensen og Kaptajn Knud Bolten Jagd, oprettede de en komite til organisation, finansiering af frivillige der ønskede at komme til Finland og kæmpe finnernes sag.

Kaptajn Knud B. Jagd tog den 16. december 1939 til Torneå for at modtage danskere, som ville deltage i kampen. Fra finsk side hilste man de frivillige velkommen. Ligeledes lejede det finske konsulat et lokale i Willemoesgade i København. Dette fungerede herefter som oplysningskontor.

De frivillige skulle selv betale for at komme til oplysningskontoret, ligeledes skulle den enkelte selv betale for mad og også for en eventuel ventetid, inden de kunne komme afsted. De frivillige fik på kontoret et oplysningskort, hvorpå de skulle skrive navn, stilling, civilstand, alder og om de havde militære kvalifikationer. De blev sat ind i situations alvor, at de kunne risikere livet. De ville blive lønnet af det finske militær.

Blev man godkendt ville man få rejsebillet - vel og mærke hvis ens pas var i orden.

Victor melder sig

Vinteren 1940 var særdeles hård i Danmark, den var ekstrem hård og alt frøs til. Dette galt også Storebælt og alt skibssejllas blev indstillet. Victor Sørensen tog sammen med tre andre vejlensere, Villy Dusing Nielsen, Moff Gyldenstjerne og Johannes Peter Frandsen til København for at melde sig. Om aftenen, den 15. februar 1940, nåede de Nyborg og besluttede sig for at gå over Storebælt. Tidligt om morgenen nåede de Korsør og derfra kunne de tage et tog det sidste stykke vej.

De blev alle indrulleret i Finlands Bataljonen og kom som ca. 1.000 andre til Finland.

Fra venstre: Moff Gyldenstjerne Andersen, Johannes Peter Frandsen, Villy Dusing Nielsen og Victor Sørensen. Fotograferet efter turen over bæltet – gåturen varede fra kl. 22.10 til kl. 03:30

Organisationen i Finland

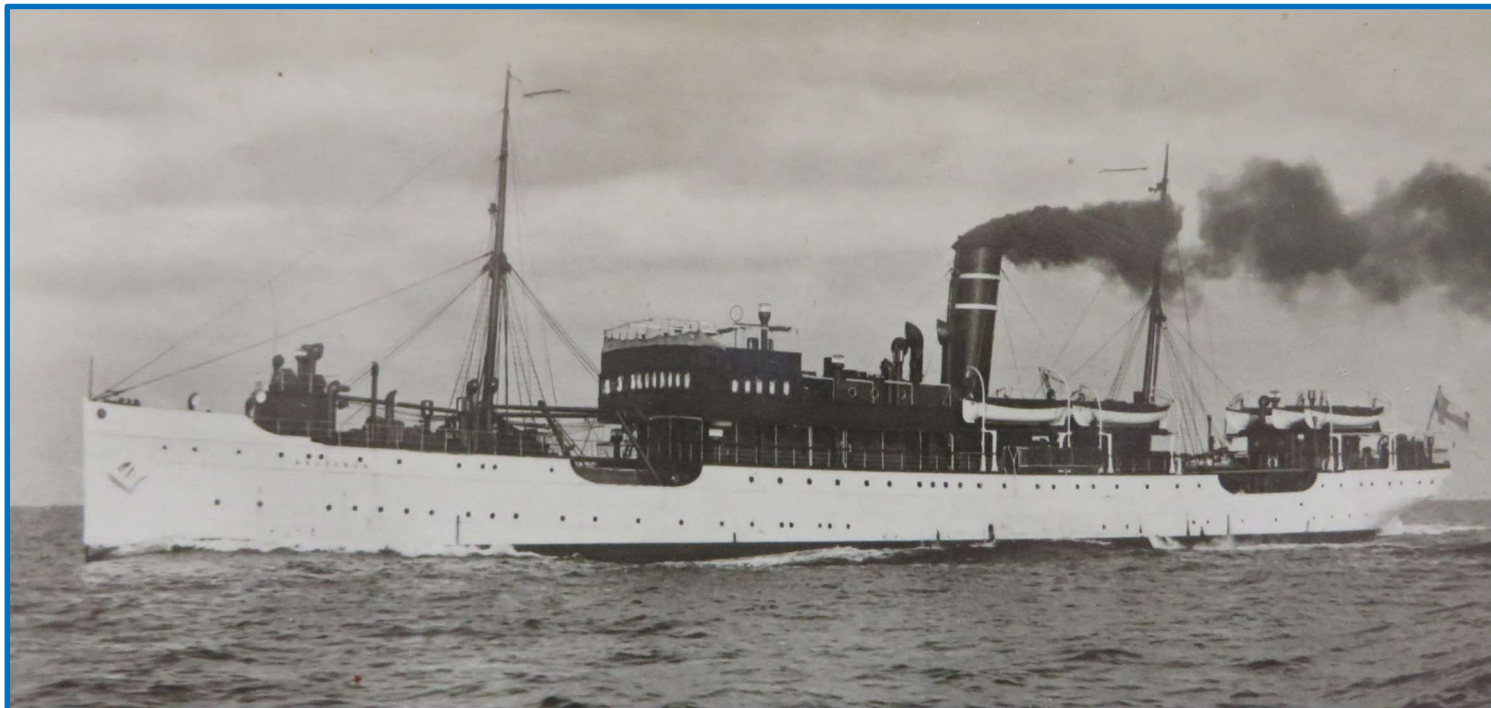
Igennem januar og februar 1940, var der sendt en stor del frivillige til Finland. Især i januar kom der gang i tilmeldingen, da pressen satte fokus på det. Skønt den danske regering var forholdsvis neutral, så gav man tilladelse fra Krigsministeriet (Forsvarsministeriet) til at faste befalingsmænd af rang fra sekondløjtnant og nedefter, kunne træde ud af nummer og tage til Finland.

I januar 1940 blev de danske frivillige overflyttet fra Torneå til Oulu. Her blev man indkvarteret på en gammel Latinskole. Mangel på udrustning og våben var et problem for de danske frivillige, og man måtte ligeledes henstille den praktiske del af øvelser til skolegården. Et andet ret markant problem i Bataljonen var forbruget af spiritus både blandt menige og officerer.

Krigen slutter

Det, som de danske frivillige så frem til, var at komme i kamp, dette nåede de ikke, idet Finland indgik våbenstilstand med Sovjetunionen den 13. marts 1940. Skønt de ikke kom i kamp, mistede enheden en mand, da Latinskolen blev angrebet af sovjetiske fly den 21. januar 1940. Menig Mathias Madsen blev dræbt og to andre blev såret.

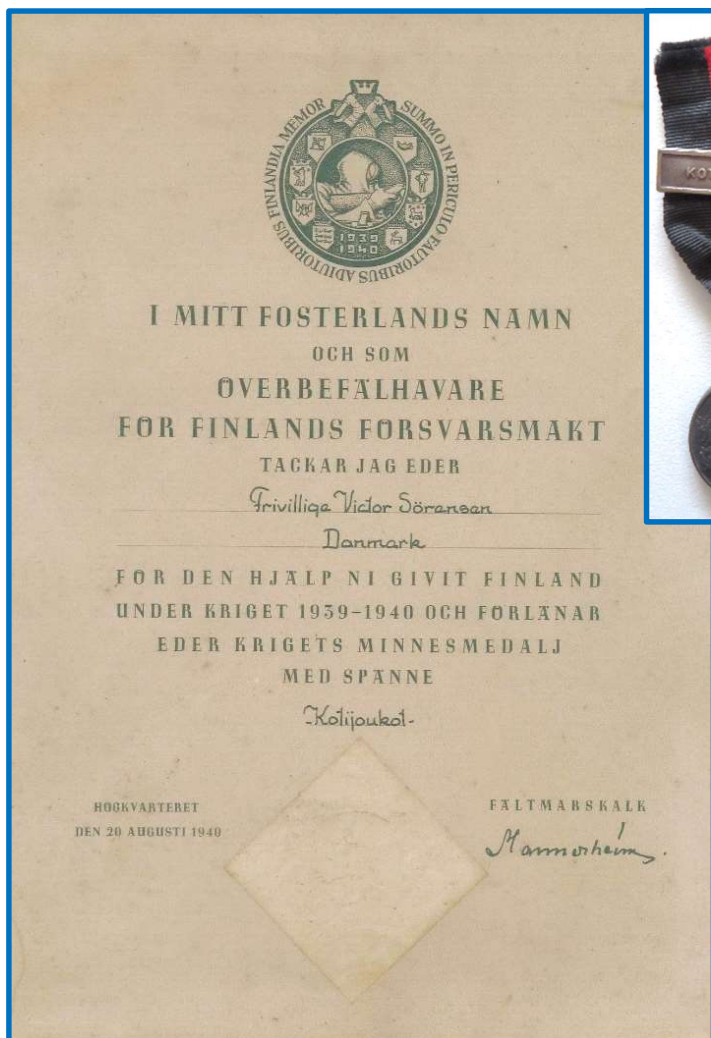
Sidst i marts 1940, rejste ca. halvdelen af bataljonen hjem til Danmark. Den resterende del forblev i Finland, indtil de afrejste den 30. maj 1940. Inden da havde de fået endnu en skuffelse, nemlig meddelelsen om at Nazi Tyskland havde besat Danmark. Nederlaget for finnerne indebar, at man måtte afgive landområder til Sovjetunionen bla. øen Hagnø. For størstedelen af de danske frivillige kom de til Frihavnen i København med skibet S/S Arcturus den 3. juni 1940. Hermed var deres kontrakt slut, og hver mand fik 50 kroner samt et sæt civil tøj som tak for indsatsen.

Skibet S/S Arcturus, der bragte Finlands Bataljonen hjem til Danmark

De frivillige hædres

Skønt Finlands Bataljonen ikke nåede i kamp, ønskede Finland og påskønne deres indsats. Den 1. marts 1941, var de frivillige inviteret med familie til en ceremoni i Tivoli. Her modtog de frivillige den finske medalje Talvisodan Muistomitali (Krigsmindemedaljen). En ceremoni med taler og faner. Udover ceremonien i Tivoli var der lignende hædringer i Vejle, Holstebro og Århus.

Fortsættelseskrigen

Den 25. juni 1941, tre dage efter at Tyskland havde brudt den tysk-sovjetiske ikke-angrebspagt, erklærede Finland på ny Sovjet krig - man ville have de tabte områder tilbage.

Victor Sørensen tog igen til Finland og blev indrulleret i den Finske hær. Modsat vinterkrigen, blev der ikke oprettet et decideret Finlands korps, alligevel tog ca. 160 danskere til Finland og deltog i de hårde kampe. 10 danskere mistede livet under krigen, som sluttede i september 1944, hvor Finland igen indgik våbenstilstand med Sovjetunionen og brød alliancen med Tyskland.

Under Victor Sørensens deltagelse i Fortsættelseskrigen, blev han såret flere gange. Første gang da han var på patrulje og fik et skud i den ene balle, som kostede ham et hospitalsophold. Han blev på ny sendt til fronten, nærmere betegnet fronten ved Hagnø. Igen blev han såret, denne gang af et skud i underlivet. Igen et hospitalsophold og endnu engang tilbage til frontlivet. En ting han lærte i sin tid i Canada, var dels at stå på ski, men også at være skarpskytte. Han var en frygtløs og modig soldat, som modtog den Finske frihedsmedalje for ene mand at tage en hel russisk deling til fange.

Hårdt såret

Victor Sørensen, blev under kampene i 1942, hårdt såret. Han befandt sig i en skyttegrav da en russisk håndgranat sprang og sårede ham, dette kostede en del af hans hæl samt han fik flere granatsplinter i kroppen. Dette kostede 18 måneders ophold på hospital i Lovisa.

Her forelskede han sig i en finsk sygeplejerske. Den 12. juni 1943 rejste han tilbage til Danmark, med sig havde han sin finske kæreste.

I det tyskbesatte Danmark gik han ind i modstandsbevægelsen.

Han forblev i Vejle, hvor han havde forskellige jobs. Fra finsk side modtog han pension og grundet skaderne på hælen, havde han en special fremstillet sko. I 1971 blussede efterveerne fra krigen op, i det han fik opereret flere granatsplinter ud af kroppen.

Eventyreren Victor Sørensen døde i Vejle den 6. maj 1981.